

Právo ve školství

Školská soustava

Rovný přístup⁸ ke vzdělání

Click to add Text

Školský systém

- Soustava škol v českém vzdělávacím systému

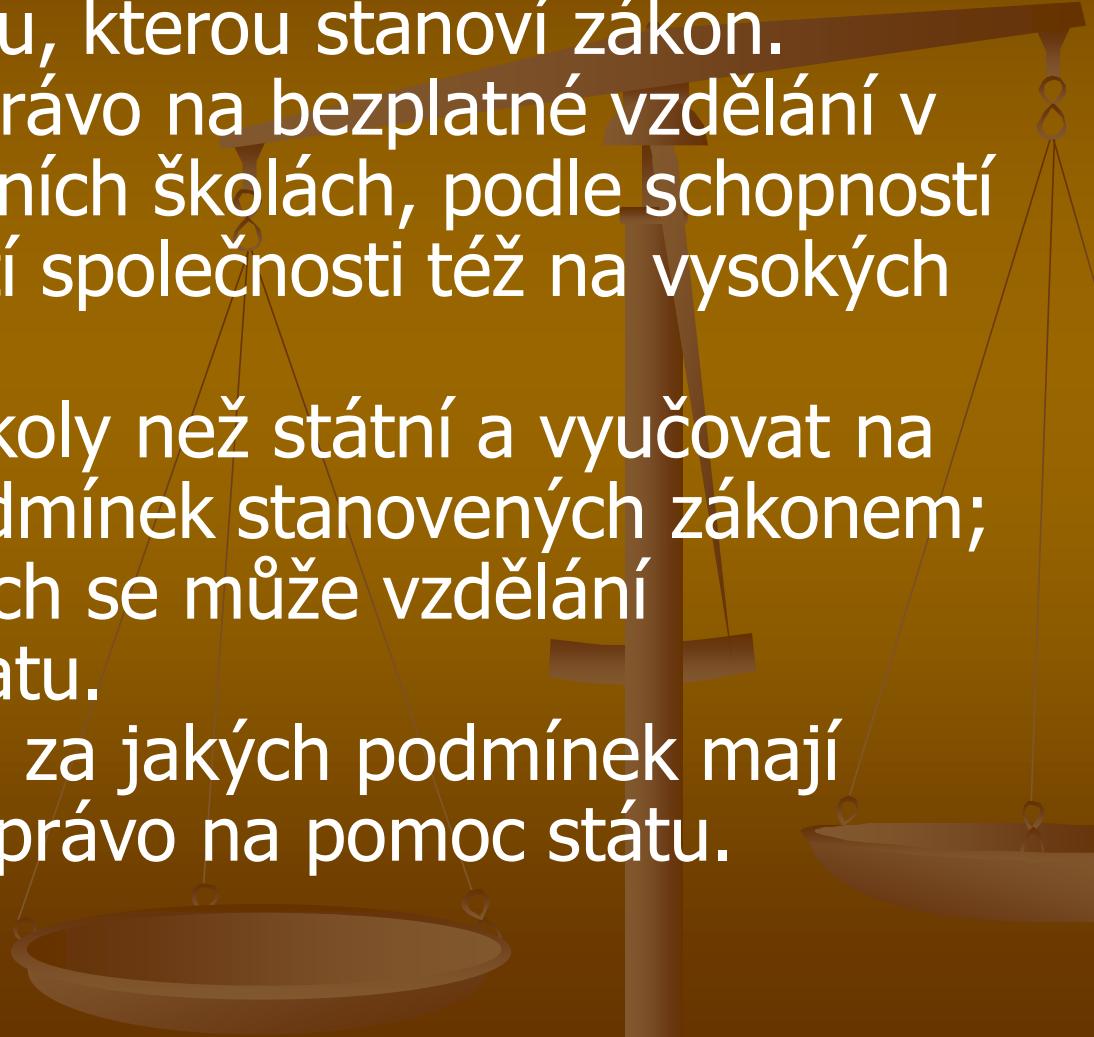
Obsah školského zákona

- Zákon o vysokých školách
- Vyhlášky, opatření ministra
- Metodiky ČŠI

Zakotvení práva na vzdělání

- Mezinárodní kontext:
 - - Úmluva o právech dítěte
 - - Všeobecná deklarace lidských práv
 - - Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech
 - - Listina základních práv EU
 - - Evropská úmluva o lidských právech a základních svobodách
- právo na vzdělání jako významné sociální právo

Právo na vzdělání, čl. 33 LZPS

-
- (1) Každý má právo na vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu, kterou stanoví zákon.
 - (2) Občané mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopnosti občana a možností společnosti též na vysokých školách.
 - (3) Zřizovat jiné školy než státní a vyučovat na nich lze jen za podmínek stanovených zákonem; na takových školách se může vzdělání poskytovat za úplatu.
 - (4) Zákon stanoví, za jakých podmínek mají občané při studiu právo na pomoc státu.

Zásada rovného zacházení

- Vytvoření soukromé, dle pohlaví oddělené třídy nebo školy jako porušení zákazu diskriminace?
- Leden 2013: spolkový ústavní soud: taková škola není proti principu zákazu diskriminace v Grundgesetz
- Je třeba zvládnout internalizaci

Vzdělávací soustava

- Tzv. dětské skupiny, jesle
- Mateřské školy (ve školském zákoně)
- Základní školy: povinná školní docházka
vs. porušení povinnosti rodiči
- Střední školy, učiliště, gymnázia
- Vysoké školy, univerzity
- Školy státní, církevní, soukromé
- Umělecké školy a konzervatoře

Dětské skupiny a další formy péče

- firemní školka, dětská skupina, lesní školka
- Max. 24 dětí
- Fyzické osoby, firmy, jednotlivci, státní instituce
- Hygienické, prostorové předpoklady, pojištění, personál
- Povolení MŠMT

Základní školy

- Zřizovatelé: obce, často u speciálních škol kraje
- Zřizovatel určuje školské obvody, tj. spádové oblasti
- Evidence škol ve školském rejstříku
- Povinnost přednostního přijetí ve spádové škole, zákaz diskriminace
- Rámcový vzdělávací program pro ZV → školní vzdělávací program

Povinná školní docházka

- 1774 Všeobecný školní řád
- Bezplatné základní vzdělávání – VDLP 1948, LZPS
- Dnes: školský zákon: 9 --10 let, i na cizince nad 90 dní, počátkem školního roku následujícího po 6. narozeninách + povinný poslední rok v MŠ
- Možnost odkladu, max. dvakrát
- Děti s hlubším postižením: základy vzdělávání
- Žádost o individuální vzdělávání

Trestný čin ohrožování výchovy dítěte 201 zákona č. 40/2009 Sb.

- Kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že
 - a) svádí ho k zahálčivému nebo nemravnému životu,
 - b) umožní mu vést zahálčivý nebo nemravný život,
 - c) umožní mu opatřovat pro sebe nebo pro jiného prostředky trestnou činností nebo jiným zavrženíhodným způsobem, nebo
 - d) závažným způsobem poruší svou povinnost o ně pečovat nebo jinou svou důležitou povinnost vyplývající z rodičovské zodpovědnosti,
 - bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.
 - + odst. 2: automaty

Trestný čin ohrožování výchovy dítěte

- Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ze zavrženihodné pohnutky,⁸
- b) *pokračuje-li* v páchaní takového činu po delší dobu,
- c) spáchá-li takový čin *opětovně*, nebo
- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch
- - soudy chápou podle judikatury jako ohrožení také neposílání do školy

Prevence záškoláctví

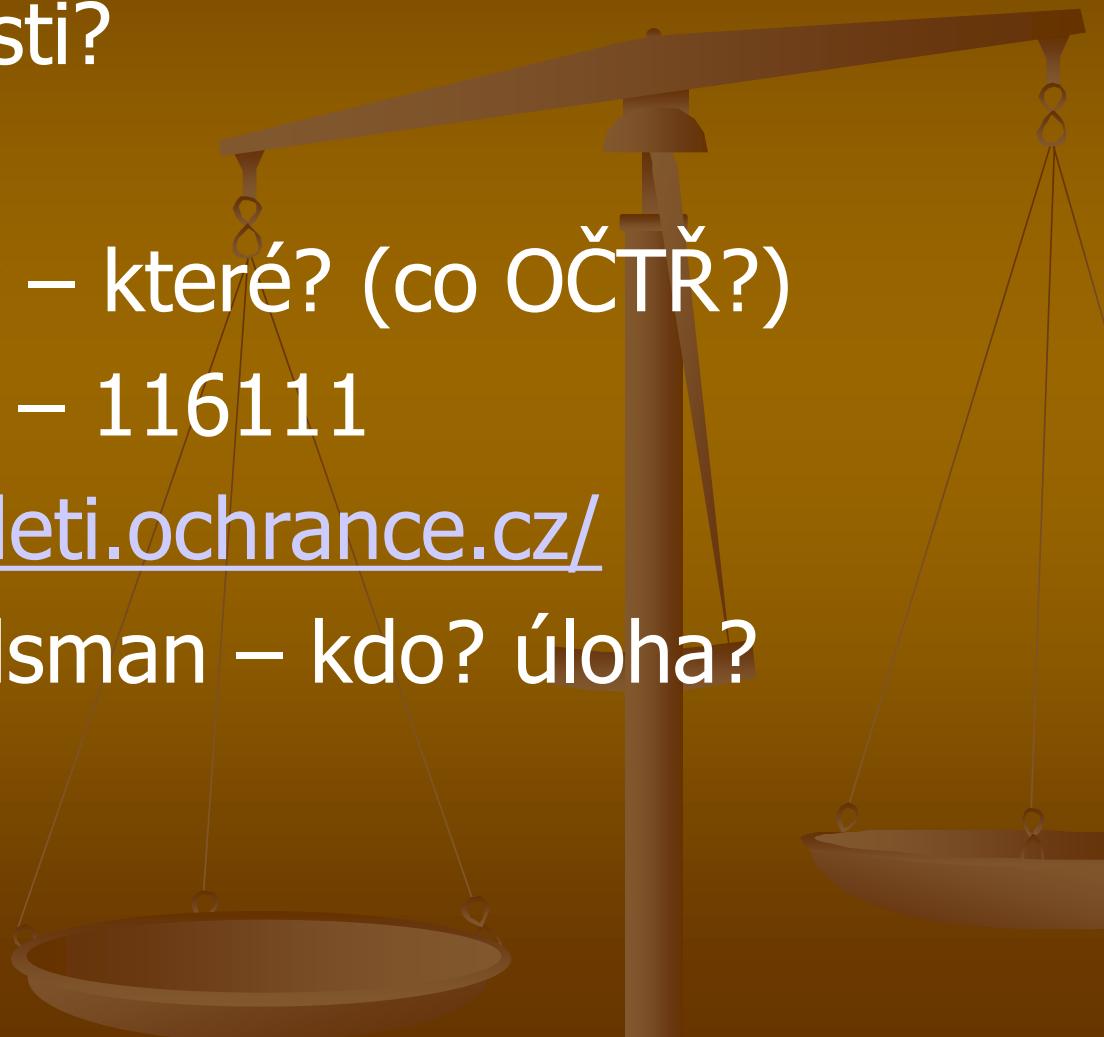
- Metodický pokyn MŠMT
- Tým ve škole: třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence
- Napomenutí – důtka – výchovná komise – (popř. stíhání skrze správní právo) – trestní zákon
- Při 10 neomluvených hod vých. komise
- Po 25 oznamovací povinnost OSPOD, OČTŘ

Prevence záškoláctví

- Neomluvené absence vs. vysoký počet omluvených absencí
- Přestupkový zákon: přestupek na úseku školství a výchovy mládeže
- OČTR zkoumá také dopad do vzdělávání
- TČ ohrožování výchovy dítěte lze spáchat i z nedbalosti (nižší stupeň zavinění)
- Došlo k ohrožení? + neprospívá ve škole?
= kumulativní podmínky

Když se chce dítě/žák bránit...

- Jaké má možnosti?
- A) škola – kdo?
- B) státní orgány – které? (co OČTŘ?)
- C) linky bezpečí – 116111
- D) VOP. <http://deti.ochrance.cz/>
- E) školní ombudsman – kdo? úloha?

Základní zásady poskytování vzdělání

- 2 školského zákona:
- Rovný přístup ke vzdělání
- Zohlednění individuálních potřeb
- Naplnění potenciálu žáka
- Úcta k právům jednotlivce, tolerance
- Bezplatné základní a střední vzdělávání (xx školky...)

Povinnosti rodičů

- Posílat dítě do školy
- V závažných případech jednat s ředitelem
- Informovat o zdravotní způsobilosti dítěte a o dalších podstatných okolnostech
- Uvádět důvody absence

Vzdělávací soustava v ČR

- Které školy zahrnuje?
- Je povinná mateřská škola?
- Jde o poskytování vzdělávání, nebo hlídání?
- Jaké možnosti má žák po PŠD?
- Co to je zájmové vzdělávání? /SVČ, ŠD, ŠK/
- Co zahrnuje terciární vzdělávání, je bezplatné?

Systém vzdělávání v ČR

- Mateřské školy (i pro děti se SVP)
- Přípravný ročník ZŠS, pro děti sociálně znevýhodněné
- Základní školy (pro děti se SVP), základní školy speciální
- Střední vzdělávání, - s výučním listem, - maturitou, konzervatoře + nástavba
- VOŠ (Dis.)
- VŠ: Bc. → Mgr., // Mgr., MUDr., // Ph. D., Th. D.

Školská zařízení a školské služby

- Škola = školská právnická osoba (kde budete hledat seznam škol?)
- Školské zařízení = zařízení pro DVPP, ubytovací a výchovná zařízení, zařízení pro zájmové vzdělávání, zařízení školního stravování, školská účelová zařízení (knihovnické služby, praktická činnost..)

Systém vzdělávacích programů

- RVP zakotven ve školském zákoně
- RVP PV, RVP ZV, RVP ZŠS
- Školní vzdělávací programy musí sledovat rámec a výstupy RVP
- Naplnění RVP kontroluje ČŠI
- Zařazení do vzdělávacího programu odst. 2 školského zákona
- <http://rvp.cz/>

Výuka náboženství

- Církve nebo náboženské společnosti, které k tomu mají povolení
- Nepovinný předmět na státních školách, min. 7 žáků
- Církevní školy
- Rozhodnutí *Lautsi vs. Itálie* (stěžovatelka: právo na výchovu dětí vs. kříže ve státních školách)

Vysoké školy, zákon č. 111/1998

Sb.

- Vysoká škola: správní orgán x akademická samospráva
- Vnitřní předpisy: studijní řád, stipendijní řád
- Správní rozhodování –poplatky, uznávání zahraničního vzdělání, matrika
- Zákaz diskriminace v přístupu k vysokoškolskému studiu

Česká školní inspekce

- Podle tzv. kompetenčního zákona je podřízena MŠMT!
- www.csicr.cz
- Ústředí (ústřední školní inspektor) + 14 krajských inspektorátů
- podněty, tematické zprávy, naplňování RVP

Česká školní inspekce

- Inspekční činnost: odborné otázky
- Státní kontrola: dodržení zákona
- Veřejnosprávní kontrola: finanční využití
- Kontroluje školy i školská zařízení – co mezi ně patří?
- Školní inspektor, kontrolní pracovníci, přizvané osoby

Česká školní inspekce

- Kdy se lze stát školním inspektorem?
- Co na školách Inspekce kontroluje?
- Zjištění pochybení: předání zřizovateli, ten ji musí informovat o dalším postupu
- Vyhláška č. 17/2005 Sb., o podrobnějších podmínkách organizace České školní inspekce
- Možnost přizvání přizvaných osob